

Motto: Buduj przyszłość! Przyjaźń przez pomoc! Wytrywaj do końca!

PROGRAM PROFILAKTYKI V LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. KLAUDYNY POTOCKIEJ W POZNANIU

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256 poz.2572 ze zm.)

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78 poz. 483 ze zm.).

Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r. (Dz. U. Nr 120, poz. 526).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 Nr 61, poz. 624 ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 sierpnia 2012 w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego... (Dz. U. z 2012 poz. 977 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012 poz. 204)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych. (Dz. U. z 2007 r. Nr83 poz. 562 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, (Dz. U. 2009 r. Nr 1324 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Dz.U. 2013 poz. 532)

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230, z późniejszymi zmianami, tekst jednolity z 27.4.2001).

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 1997 Nr 75 poz.468 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późniejszymi zmianami).

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r.

1. Wstęp:

Zadania profilaktyki pierwszorzędowej sformułowano w oparciu o analizę następujących dokumentów:

- dzienniki lekcyjne (a w szczególności wykaz ocen, frekwencja)
- dokumentacja pedagoga i psychologa szkolnego
- karty zdrowia uczniów oraz informacje przekazane przez pielęgniarkę szkolną
- ocena sytuacji materialnej i rodzinnej uczniów oraz bezpieczeństwa w szkole i poza nią na podstawie przeprowadzonych ankiet.

Systematyczne diagnozowanie problemów młodzieży oraz ocena efektów działań wychowawczych i profilaktycznych stanowiąc będą podstawę ewaluacji programu.

Wszyscy wychowawcy, nauczyciele i rodzice obowiązani są włączyć się w działania podejmowane przez szkołę i opisane w Programie Profilaktyki.

Celem programu jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania profilaktyczno – wychowawcze, kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych ludzi oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Profilaktyka pierwszorzędowa

Cel ogólny:

Przeciwdziałanie zachowaniom dysfunkcyjnym poprzez poprawę klimatu wychowawczego szkoły, sprzyjającego osiągnięciu przez uczniów ich celów rozwojowych oraz umożliwiającego im doskonalenie kompetencji osobistych i społecznych.

Cele operacyjne:

- uczeń rozróżnia czynniki sprzyjające i zagrażające zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, społecznemu i duchowemu,
- dba o higienę,
- dba i szanuje przyrodę,
- rozwija własne zainteresowania,
- planuje własny rozwój,
- orientuje się w wydarzeniach współczesnego świata,
- kształtuje poczucie własnej wartości,
- opanowuje techniki skutecznego komunikowania się i kształtuje prawidłowe relacje międzyludzkie,
- opanowuje umiejętność aktywnego uczenia się,
- opanowuje umiejętność skutecznego radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- posiada ukształtowane właściwe nawyki dotyczące form spędzania wolnego czasu,
- rozróżnia rodzaje uzależnień występujących we współczesnym świecie,

- systematycznie uczęszcza do szkoły (nie wagaruje),
- wie, gdzie w sytuacjach trudnych może uzyskać fachową pomoc, tj. zna adresy organizacji i instytucji
- kształtuje własny system wartości,
- jest krytyczny wobec informacji i wytworów kultury masowej,
- rozumie mechanizmy psychomanipulacji stosowane przez sekty i potrafi się im przeciwstawić.

Obszary podejmowanych działań:

Zdrowie

Zadania	Forma podejmowanych działań	Oczekiwane osiągnięcia	Osoby odpowiedzialne
<i>Promowanie wśród uczniów racjonalnego odżywiania</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie obiadów i gorących posiłków do menu sklepiku szkolnego. Wprowadzenie zdrowych przekąsek do automatów żywnościowych. 2. Zdrowe śniadanie – wspólne spożywanie posiłków na lekcji wychowawczej. 3. Udział uczniów w projektach edukacyjnych, realizujących tematykę prozdrowotną. 4. Dzień Zdrowej Żywności – cykliczna impreza promująca zdrowe odżywianie wśród społeczności szkolnej. 5. Wprowadzanie tematyki zdrowego odżywiania na lekcjach przedmiotowych. 6. Przygotowanie informacji o anoreksji i bulimii dla rodziców, nauczycieli i uczniów . 7. Zorganizowanie konkursów dotyczących właściwego odżywiania. 8. Udział w pozaszkolnych konkursach dotyczących zdrowego odżywiania. 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna zasady racjonalnego odżywiania i stosuje je na co dzień 2) rozumie wpływ odżywiania i stylu życia na zdrowie człowieka. 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Samorząd Uczniowski</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Psycholog i pedagog szkolny</p>
<i>Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja materiałów multimedialnych na temat chorób zakaźnych. 2. Profilaktyka HIV/AIDS 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna drogi zakażenia 2) potrafi zapobiegać chorobom zakaźnym. 3) wie, jak zachowywać się w kontaktach z chorym. 4) wie, gdzie znaleźć fachową pomoc. 	<p>Nauczyciele biologii</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p>

<p>Szerzenie wiedzy na temat wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka</p>	<ol style="list-style-type: none"> Opieka uczniów nad roślinnością w szkole. Opieka uczniów nad terenami zielonymi wokół szkoły. Udział uczniów w zajęciach terenowych. Udział uczniów w akcji sprzątania świata. Organizacja konkursu fotograficzno – przyrodniczego. 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozumie konieczność ochrony przyrody dostrzega wagę związków zachodzących między człowiekiem i jego środowiskiem. 	<p>Nauczyciele biologii i chemii</p> <p>Nauczyciele geografii</p> <p>Wychowawcy</p>
<p>Działania mające na celu dbałość o właściwy rozwój fizyczny, kondycję i poprawę postawy ucznia</p>	<ol style="list-style-type: none"> Organizowanie zajęć i imprez rekreacyjno – sportowych. Organizowanie wycieczek i obozów wędrownych. Udział w sportowych zajęciach pozalekcyjnych (SKS). Rajdy piesze po Wielkopolsce. Organizacja konkursu na Najlepszego Sportowca V LO. Udział w międzyszkolnych zawodach sportowych. Propagowanie wśród uczniów różnorodnych form aktywności ruchowej (np. taniec) – przeciwdziałanie zwolnieniom lekarskim. Rozwijanie bazy sportowej szkoły – boisko Orlik, sala ćwiczeń... 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> ma świadomość wpływu aktywności fizycznej na zdrowie bierze udział w imprezach sportowych, ćwiczy na lekcjach wychowania fizycznego 	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>Nauczyciele prowadzący zajęcia</p>
<p>Wyrabianie właściwych nawyków dotyczących spędzania wolnego czasu</p>	<ol style="list-style-type: none"> Udział uczniów w imprezach kulturalnych i sportowych (kino, teatr, opera, muzeum, imprezy sportowe, wycieczki). Organizowanie imprez szkolnych z udziałem uczniów, rodziców, nauczycieli. Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych. Organizowanie dla uczniów zajęć, wynikających z pasji i zainteresowań nauczycieli. Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi. 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> potrafi właściwie zaplanować swój wolny czas rozumie potrzebę aktywnego wypoczynku uczestniczy w życiu kulturalnym. 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele prowadzący zajęcia</p>
<p>Dostarczanie uczniom i rodzicom wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia</p>	<ol style="list-style-type: none"> Prowadzenie w bibliotece szkolnej bazy materiałów edukacyjnych i filmoteki o tematyce prozdrowotnej. Organizowanie wśród uczniów konkursów wiedzy, wystaw i konkursów prac plastycznych. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy. 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> posiada ułatwiony dostęp do informacji związanych ze zdrowiem posiada świadomość konsekwencji „niezdrowego” trybu życia wie jak udzielić pierwszej pomocy. 	<p>Nauczyciele biologii i edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>Biblioteka</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p>

Zachowania ryzykowne

Zadania	Forma podejmowanych działań	Oczekiwane osiągnięcia	Osoby odpowiedzialne
Zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień występującymi we współczesnym świecie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentowanie materiałów multimedialnych na temat uzależnień. 2. Opracowanie informacji dla rodziców na temat narkotyków i dopalaczy oraz miejsc, w których można uzyskać pomoc. 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna konsekwencje zdrowotne i prawne stosowania narkotyków, dopalaczy, alkoholu, nikotyny 2) potrafi oprzeć się presji, modzie i reklamom. 3) umie spędzać czas wolny bez używek i narkotyków 4) wie, gdzie szukać pomocy. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog i psycholog szkolny</p>
Zapoznanie z podstawową wiedzą na temat sekt, przyczyn ich atrakcyjności i mechanizmu psychomanipulacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z przedstawicielami Centrum Informacji o Sektach i Nowych Ruchach Religijnych. 2. Przeprowadzenie lekcji na temat powodów wstępowania młodych ludzi do sekt. 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna mechanizmy manipulacji stosowane przez sekty 2) wie jak się im przeciwstawiać 3) jest ostrożny w nawiązywaniu nowych przyjaźni 4) wie, gdzie szukać fachowej pomocy. 	<p>Katecheci</p> <p>Wychowawcy klas</p>
Kształtowanie zdrowej osobowości pod względem emocjonalnym, psychicznym i społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących agresji, asertywności i tolerancji. 2. Zwiększenie udziału rodziców w życiu szkoły. 3. Zapoznanie uczniów z zasadami właściwego zachowania w miejscach publicznych i w szkole oraz dbałość o ich przestrzeganie. 4. Współdziałanie młodzieży w tworzeniu i nowelizacji prawa szkolnego. 	<p>Poprawa relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej.</p> <p>Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej.</p> <p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) potrafi wyrażać swoje emocje, potrzeby 2) rozumie emocje i potrzeby innych. 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog i psycholog szkolny</p>

<p>Ograniczenie zjawiska wagarowania uczniów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca szkoły z rodzicami w zakresie kontrolowania frekwencji – i-dziennik. 2. Ewaluacja systemu oceniania zachowania. 3. Zorganizowanie bezpiecznego „Pierwszego Dnia Wiosny”. 4. Przeprowadzenie profilaktycznej lekcji wychowawczej na temat wagarowania. 5. Promowanie pomocy koleżeńskiej w nauce oraz nagradzanie uczniów, którzy nie opuszczają zajęć lekcyjnych 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna negatywne konsekwencje wagarowania 2) uświadamia sobie występujące podczas nich zagrożenia. 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele prowadzący zajęcia</p>
---	--	---	--

Aktywność społeczna

Zadania	Forma podejmowanych działań	Oczekiwane osiągnięcia	Osoby odpowiedzialne
<p>Rozwijanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz kształtowanie krytycznego stosunku do informacji pochodzących ze środków masowego przekazu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie uczniom podczas lekcji przedmiotowych szans i zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii. 2. Uczestnictwo w imprezach kulturalnych i patriotycznych. 3. Udział w działaniach podejmowanych przez Stowarzyszenie Współpracy ze Wschodem „Memoramus” oraz Koło Przyjaciół AK. 4. Udział młodzieży w Szkolnym Maratonie Pisania Listów Amnesty International. 5. Udział młodzieży w debatach oksfordzkich. 6. Udział młodzieży w wymianach międzynarodowych.. 	<p>Uczeń:</p> <p>Krytycznie korzysta z Internetu i innych źródeł informacji.</p> <p>Jest aktywny społecznie i przejawia inicjatywę.</p> <p>Potrafi godnie zachować się podczas uroczystości.</p> <p>Przejawia zachowania patriotyczne.</p> <p>Jest tolerancyjny.</p>	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Opiekunowie</p>

<p><i>Budzenie pragnienia naśladowania pozytywnych cech autorytetów</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie idei wolontariatu. 2. Zajęcia pogłębiające empatię uczniów – moje mocne strony, mocne strony moich kolegów. 	<p>Uczeń: 1) pomaga innym 2) jest tolerancyjny.</p>	<p>Wychowawcy Opiekun</p>
<p><i>Wywoływanie refleksji na temat własnej przyszłości</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział młodzieży w Targach Edukacyjnych i w Salonie Maturzystów. 2. Prowadzenie w bibliotece szkolnej punktu informacji o uczelniach wyższych i szkołach policealnych. 3. Udział uczniów w wykładach otwartych poznańskich uczelni. 4. Udział uczniów w warsztatach organizowanych przez CDZ dla Młodzieży. 	<p>Uczeń: 1) planuje swoją przyszłość 2) odpowiedzialnie podejmuje decyzje dotyczące dalszej edukacji 3) potrafi poruszać się na rynku pracy.</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy Nauczyciele biblioteki Pedagog i psycholog szkolny</p>
<p><i>Informowanie uczniów o zmianach zachodzących w świecie</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie Dni Europejskich. 2. Dyskusje, debaty, dotyczące ładu międzynarodowego i polityki ogólnoeuropejskiej. 3. Organizowanie wystaw okolicznościowych i uroczystości patriotycznych. 	<p>Uczeń: 1) rozumie zmiany zachodzące we współczesnym świecie 2) jest patriotą.</p>	<p>Nauczyciele: wos, historii, geografii. Wychowawcy klas</p>

Profilaktyka drugo i trzeciorzędowa

Cel ogólny:

Eliminowanie czynników ryzyka dla zachowań dysfunkcyjnych poprzez wczesne diagnozowanie złego funkcjonowania uczniów w szkole (wynikającego z braku pozytywnych wyników w nauce czy zaburzonych relacji z rówieśnikami i dorosłymi) i udzielanie im profesjonalnej pomocy.

Zadania:

1. *Podjęcie działań pomocowych wobec uczniów z niepowodzeniami szkolnymi spowodowanymi:*

A. złym stanem zdrowia

- Analiza kart zdrowia (i innych dokumentów) oraz ocena fizycznego rozwoju uczniów.

B. niesprzyjającą rozwojowi (trudną) sytuacją rodzinną (zaburzonymi relacjami między członkami rodziny np. konfliktami, stosowaniem przemocy, chorobami, złą sytuacją materialną)

- Poznanie środowisk rodzinnych uczniów. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo.
- Opracowanie metod rozpoznawania najważniejszych problemów oraz patologii w środowisku lokalnym uczniów (ankiety, rozmowy, wywiady, artykuły prasowe).
- Opracowanie zaleceń dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi.

C. brakami w wiedzy i w umiejętnościach szkolnych wynikających z niedostatecznego opanowania materiału programowego klas niższych lub aktualnie częstą absencją

D. obniżoną samooceną (niewiarą we własne możliwości lękiem przed prezentowaniem siebie, swojej wiedzy i umiejętności)

E. zaburzonymi relacjami z rówieśnikami i dorosłymi (brakiem kompetencji osobistych i społecznych).

2. *Informowanie o instytucjach, miejscach pomocy dla rodziców i uczniów borykających się z trudnościami*

- Przygotowanie informacji (tablica ogłoszeń) oraz broszur o miejscach i formach pomocy udzielanej uczniom i rodzicom.

3. *Współpraca z wybranymi instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz uczniów i ich rodzin*

- TPD
- MOPR i MOPS oraz inne instytucje udzielające pomocy materialnej uczniom z rodzin najuboższych
- Poznańskie Centrum Świadczeń
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Policja
- Caritas Poznań-Wilda
- Fundacja Zakłady Kórnickie
- Centrum Interwencji Kryzysowej

Zadania dla całej społeczności szkolnej i specjalistów zapobiegające czynnikom ryzyka dla zachowań dysfunkcyjnych

1. Działania systemowe dotyczące diagnozowania braków w wiedzy i umiejętnościach ucznia oraz formy pomocy udzielanej mu przy ich usuwaniu

- a) Nauczyciele sprawdzają stopień przyswojonej przez ucznia wiedzy potrzebnej do rozumienia aktualnie wykładanych zagadnień.
- b) Nauczyciele informują ucznia o brakach i sposobach ich wyeliminowania.
- c) W wypadku dużych luk w materiale – informują wychowawcę.
- d) Wychowawca nawiązuje kontakt z uczniem i zapoznaje się z jego sytuacją domową. Ocenia, w jakim stopniu uczeń może liczyć na pomoc rodziny oraz w jakim stopniu nauczyciele mogą liczyć na współpracę z domem.
- e) Wychowawca przekazuje (za zgodą rodzica) zebrane informacje nauczycielom – wspólnie ustalają zasady i formy pomocy.
- f) Wychowawca buduje z uczniami system wzajemnego pomagania sobie. Działania pomocowe są dodatnio punktowane przy ocenie z zachowania.
- g) Rówieśnicy włączają się w pomoc koledze.
- h) Jeżeli w/w działania zawodzą wychowawca zwraca się do psychologa, pedagoga szkolnego o pomoc.
- i) Psycholog-pedagog szkolny, jeśli zachodzi taka potrzeba, konsultuje się z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

2. Działania systemowe związane z rozpoznawaniem i redukowaniem wykroczeń uczniów przeciwko dyscyplinie szkolnej określonej w statucie szkoły (spóźnienia, opuszczanie pojedynczych lekcji itp.)

- a) Rozpoznanie przez nauczyciela wykroczenia – rozmowa z uczniem.
- b) Rozmowa z uczniem, poinformowanie wychowawcy, uważna obserwacja zachowań ucznia.
- c) W wypadku powtórzenia się wykroczenia – rozmowa wychowawcy z rodzicem: zebranie informacji dotyczących środowiska rodzinnego – jego zasobów i ewentualnych dysfunkcji.
- d) W przypadku trudności w zdiagnozowaniu przyczyn i powtarzaniu się wykroczenia – zwrócenie się o pomoc do psychologa i pedagoga szkolnego oraz wspólne ustalenie planu oddziaływań wychowawczych.

3. Diagnozowanie i podejmowanie działań pomocowych w wypadku złej kondycji psychofizycznej ucznia, trudnej sytuacji rodzinnej, trudności w akceptowaniu przez niego siebie czy rówieśników

- a) Zauważenie objawu przez nauczyciela.
- b) Przekazanie informacji wychowawcy.
- c) Rozmowa wychowawcy z uczniem i rodzicami.
- d) Przekazanie informacji psychologowi, pedagogowi szkolnemu.
- e) W razie potrzeby rozmowa psychologa, pedagoga szkolnego z uczniem i rodzicami, wspólne z wychowawcą opracowanie planu pomocy.
- f) Jeśli zachodzi potrzeba, zalecenie wizyty w PPP, do której zgłasza się rodzic z uczniem, gdzie ustalany jest program oddziaływań terapeutycznych.
- g) Informacje z PPP przekazane są przez rodzica psychologowi, pedagogowi szkolnemu.
- h) Ustalenie przez pedagoga szkolnego, psychologa i wychowawcę programu działań uwzględniających opinię PPP.

4. Działania systemowe w wypadku dostrzeżenia objawów stosowania narkotyków lub dopalaczy

- a) Osoba, która zauważyła objaw (np. rozszerzone źrenice) zgłasza problem wychowawcy.
- b) Wychowawca rozmawia z uczniem i jego rodzicami.
- c) Jeżeli podejrzenia pogłębiają się – wychowawca oraz rodzice zgłaszają problem psychologowi, pedagogowi szkolnemu.
- d) Psycholog, pedagog szkolny ustala z wychowawcą i rodzicami plan profesjonalnej pomocy (np. w Poradni Antynarkotykowej lub ośrodkach Monaru,).
- e) Uczeń składa deklarację zobowiązującą do podjęcia leczenia.
- f) Niepodjęcie leczenia jest podstawą do skreślenia z listy uczniów.
- g) O wszystkich faktach związanych z używaniem narkotyków wychowawca informuje Dyrektora szkoły.

Program uchwalony w uzgodnieniu z Radą Rodziców w dniu 18 września 2014 r.